

Ćwiczenie 1 – „Pierwsza siatka: 3 kolumny, autouzupelnianie wierszy i odstępy”.

Celem jest zrozumienie absolutnych podstaw: czym jest *grid container*, *grid items*, jak ustawić kolumny, przerwy (*gap*) i zachowanie domyślnego auto-układania elementów.

Na czym oparte jest ćwiczenie?

- `display: grid` zmienia element rodzica w *kontener siatki*, a jego bezpośrednie dzieci automatycznie stają się *elementami siatki* (*grid items*). [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp), [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp)
- Grid to **dwuwymiarowy** system (wiersze i kolumny); w najprostszym wariacie deklarujemy liczbę/rozmiary kolumn przez `grid-template-columns`, wiersze tworzą się w razie potrzeby automatycznie. [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp)
- Warto używać `gap` do ustawiania odstępów między wierszami i kolumnami. [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp)

Rezultat po ćwiczeniu

- Zbudujesz prosty układ z nagłówkiem i siatką kart (3 kolumny na szerszych ekranach).
- Zrozumiesz różnicę między kontenerem i elementem siatki.
- Nauczysz się zmieniać liczbę kolumn i odstępy.

Dlaczego to działa?

- `.grid { display: grid; }` — zamienia `.grid` w *grid container*; wszystkie bezpośrednie `.card` stają się *grid items* (nie trzeba nic dopisywać na dzieciach). [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp)
- `grid-template-columns: auto auto auto;` — jawnie definiuje trzy kolumny; gdy elementów jest więcej niż mieści się w jednym wierszu, siatka **automatycznie tworzy nowe wiersze** i układa elementy w porządku źródłowym (*auto-placement*). [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp), [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp)
- `gap` — ustawia jednostajne odstępy między torami siatki (wiersze i kolumny). [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com/css/css3_grid_items.asp)

Krok 1 — Podmień typy jednostek kolumn

Zamiast `auto`, użyjemy elastycznych jednostek `fr`, które dzielą **pozostałą** przestrzeń kontenera.

```
.grid {
  display: grid;
  grid-template-columns: 1fr 1fr 1fr; /* 3 równe kolumny dzielące wolne miejsce */
  gap: 12px;
  padding: 12px;
}
```

- fr (fraction) to podstawowy sposób na *responsywne* kolumny w Gridzie. (W3Schools opisuje definiowanie szerokości kolumn poprzez wartości rozmiarów; fr należy do często używanych). [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com)

Mini-zadanie A

Zmień na `grid-template-columns: 2fr 1fr 1fr;` i zaobserwuj, która kolumna jest szersza.

Uwaga: **suma „ułamków”** decyduje o podziale wolnej szerokości.

Krok 2 — Zmieniaj liczbę kolumn

Spróbuj szybko „przeskalować” układ:

```
/* 2 kolumny */
.grid { grid-template-columns: 1fr 1fr; }

/* 4 kolumny */
.grid { grid-template-columns: 1fr 1fr 1fr 1fr; }
```

Cel dydaktyczny: Zauważ, że *kolumny definiujemy na kontenerze*, a elementy siatki automatycznie wypełniają kolejne „komórki”. [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com)

Krok 3 — Eksperyment z gap

Zmień odstępy, porównując `gap: 0;`, `gap: 12px;`, `row-gap: 24px;` `column-gap: 8px;`

- `gap` to skrót dla `row-gap` i `column-gap`. [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com)

Mini-zadanie B

Ustaw `row-gap: 24px` i `column-gap: 8px`. Zwróć uwagę na wrażenie optycznego. Wskaż, który z odstępow wpływa na pion/poziom.

Krok 4 — Rola elementów siatki (opcjonalnie)

Dodajmy jednemu kafelkowi rozpiętość na **dwie kolumny** i **dwa wiersze**, by zasygnalizować możliwości po stronie *grid items*:

```
/* tymczasowo dodaj do <div class="card card--big">...</div> */
.card--big {
  grid-column: 1 / span 2; /* od linii kolumny 1, na 2 kolumny */
  grid-row: 1 / span 2; /* od linii wiersza 1, na 2 wiersze */
}
```

- Własności `grid-column` i `grid-row` pozwalają określać, **od której linii zacząć** i **ile kolumn/wierszy „zająć”** (skrót dla `start/end`; można używać słowa kluczowego `span`). [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com)

Mini-zadanie C

Dodaj klasę `.card--big` do kafelka „1” i zobacz, jak przesuwają się pozostałe elementy przez auto-układanie.

Krok 5 — Krótka wersja „responsywna” z `minmax()` (preview kolejnych ćwiczeń)

Podmień definicję kolumn na:

```
.grid {
  display: grid;
  grid-template-columns: repeat(auto-fit, minmax(180px, 1fr));
  gap: 12px;
}
```

- To sprawia, że liczba kolumn **dostosowuje się** do szerokości ekranu (gdy mniej miejsca, spada do 2 lub 1 kolumny, ale karta nigdy nie jest węższa niż 180px). (Mechanika `grid-template-columns` oraz `torów/kolumn` – nawiązanie do podstaw z W3Schools; `repeat()/minmax()` rozwiniemy w następnym ćwiczeniu). [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com)
-

Krok 6 — Dodaj *progressive enhancement* z `@supports` (fallback bez grida)

Dla starszych przeglądarek można zadeklarować prosty układ „blokowy”, a **lepszy** włączyć, jeśli przeglądarka wspiera `display: grid`:

```
/* Fallback bez wsparcia dla Grid – elementy pod sobą */
.grid {
  display: block;
}
.grid .card {
  margin: 12px; /* proste odstępy jako zamiennik gap */
}

/* Jeśli przeglądarka obsługuje grid – użyjemy pełnego układu */
@supports (display: grid) {
  .grid {
    display: grid;
    grid-template-columns: repeat(3, 1fr);
    gap: 12px;
  }
}
```

- `@supports` pozwala stosować reguły warunkowo – tylko gdy dana właściwość/wartość jest wspierana (tu: `display: grid`). Zostawiamy prosty styl **poza** blokiem `@supports` jako bezpieczny fallback. [\[w3schools.com\]](https://www.w3schools.com)

Pytania kontrolne (do dyskusji z klasą)

1. Co sprawia, że `.grid` staje się *grid container* i co to oznacza dla jego dzieci? (oczekiwana odpowiedź: `display: grid`, dzieci stają się *grid items*). [\[w3schools.com\]](https://w3schools.com)
2. Jak przeglądarka zachowuje się, gdy elementów jest więcej niż mieści jeden wiersz? (tworzy nowe wiersze i **auto-rozmieszcza** elementy). [\[w3schools.com\]](https://w3schools.com)
3. Czym różni się `gap` od marginesów elementów? (działa między torami siatki; nie „wypycha” obwiedni kontenera). [\[w3schools.com\]](https://w3schools.com)
4. Jak `grid-column` i `grid-row` wpływają na pozycjonowanie pojedynczego elementu? (pozwalają mu rozciągać się na określoną liczbę linii/komórek). [\[w3schools.com\]](https://w3schools.com)
5. Do czego służy `@supports` i gdzie powinny być style „zapasowe”? (warunkowe stosowanie nowocześniejszych reguł; fallback **poza** blokiem `@supports`). [\[w3schools.com\]](https://w3schools.com)

Zadanie do realizacji samodzielnie (krótka modyfikacja)

- Zmień `grid-template-columns` tak, by środkowa kolumna była **dwukrotnie** szersza niż pozostałe.
- Ustaw różne `row-gap` i `column-gap` i opisz efekt.
- Dodaj jednemu kafelkowi rozpiętość `grid-column: 2 / span 2`; i zaobserwuj, jak zmienia się układ. [\[w3schools.com\]](https://w3schools.com)

Kod początkowy strony:

```
<!doctype html>
<html lang="pl">
<head>
  <meta charset="utf-8" />
  <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1" />
  <title>Grid – Ćwiczenie 1</title>
  <style>
    /* Reset pudełkowania – nieobowiązkowe, ale ułatwia pracę z szerokościami */
    * { box-sizing: border-box; }

    body {
      margin: 0;
      font-family: system-ui, -apple-system, Segoe UI, Roboto, Arial, sans-serif;
      line-height: 1.5;
    }

    header {
      padding: 1rem;
      background: #0b69c7;
      color: #fff;
      text-align: center;
    }

    /* 1) Uczyń .grid kontenerem siatki */
    .grid {
      display: grid;          /* kluczowa deklaracja – tworzy grid container */
      grid-template-columns: auto auto auto; /* 3 kolumny o automatycznej szerokości */
      gap: 12px;             /* odstęp między wierszami i kolumnami */
      padding: 12px;
      max-width: 1000px;
      margin-inline: auto;
    }

    /* Elementy siatki – każde bezpośrednie dziecko .grid */
    .card {
      background: #f6f8fa;
      border: 1px solid #e0e6ee;
      border-radius: 8px;
      padding: 16px;
      text-align: center;
      font-weight: 600;
    }
  </style>
</head>
<body>
  <h1>Grid – Ćwiczenie 1</h1>
</body>
</html>
```

```
</style>
</head>
<body>
  <header>
    <h1>Moja pierwsza siatka CSS Grid</h1>
    <p>3 kolumny + auto-układanie wierszy</p>
  </header>

  <section class="grid">
    <div class="card">1</div>
    <div class="card">2</div>
    <div class="card">3</div>
    <div class="card">4</div>
    <div class="card">5</div>
    <div class="card">6</div>
    <div class="card">7</div>
    <div class="card">8</div>
    <div class="card">9</div>
  </section>
</body>
</html>
```

Marek Skrok